

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

Arbetsgruppen för europeisk demokrati,
med Manfred Weber, Europaparlamentet, som ordförande

Den 25 mars 2022 kl. 9.00–11.30 och kl. 14.00–16.00

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Mötet ägde rum i hybridformat och sändes via webb-tv (inspelningen finns [här](#) och [här](#)). Ordföranden tackade medlemmarna för deras många bidrag till det icke-officiella dokumentet till följd av överenskommelsen vid det sista mötet och uttryckte en förhoppning om att det nya utkastet, som tydligt visar bidragen från olika medverkande, skulle skapa ytterligare öppenhet. Han konstaterade att han hade haft möjlighet att träffa de två talespersonerna för medborgarpanelens företrädare tidigare på morgonen för att bedöma det förfarande som skulle följas den dagen. Han hoppades också att en överenskommelse skulle kunna nås om vissa delar av utkastet före dagens slut. När det gäller förfarandet noterade han att arbetsgruppen för europeisk demokrati hade gått framåt med den föreslagna strukturen, på samma sätt som majoriteten av andra arbetsgrupper, på grundval av medborgarnas rekommendationer och andra källor till medborgardeltagande, i en struktur med punkter. Han upprepade vikten av att alla medborgarnas rekommendationer återspeglas i det icke-officiella dokumentet och uppmanade medborgarna att se till att så blev fallet. Han betonade att en annan version av det icke-officiella dokumentet hade utarbetats, som inbegrep medborgarnas rekommendationer i sina exakta ordalydelser, men han varnade för att dokumentet skulle bli mycket långt om alla rekommendationer togs med. Han uppmanade därför medborgarnas företrädare att se till att deras viktigaste idéer återspeglas i dokumentet, om än i en förkortad version. Han konstaterade att det hade förts diskussioner och betonade att många medlemmar i arbetsgruppen redan från början delade åsikten att varje medlem har rätt att bygga vidare på och berika medborgarnas idéer.

2. Diskussion

2.1. Sammanträde på morgonen

I början av diskussionen uttryckte medborgarnas företrädare en allmän besvikelse över arbetsmetoderna i arbetsgruppen och ansåg att medborgarnas rekommendationer inte återspeglades tillräckligt i det reviderade icke-officiella dokumentet. De ansåg att medborgarnas företrädare visserligen kunde acceptera att förkorta sina rekommendationer, men att vissa rekommendationer helt saknades, och för vissa andra återspeglade inte texten fullt ut medborgarnas idéer. De noterade dessutom att en stor del av dokumentet inte verkade ha något samband med alla medborgarnas idéer. De föreslog att man från och med nu skulle använda ett liknande format för utkast till förslag som i andra arbetsgrupper. De ansåg att arbetsgruppens övriga deltagares roll endast var att utveckla medborgarnas idéer och göra dem operativa.

Vissa ledamöter uttryckte sitt stöd för medborgarnas åsikter. De påminde om att de slumpmässigt utvalda medborgarna bör stå i centrum för processen och att ingen av deras rekommendationer bör uteslutas. En ledamot betonade att gruppen bör inrikta sig på att omvandla dessa rekommendationer till förslag med hjälp av det system som utarbetats av det gemensamma sekretariatet. Andra ledamöter stödde metoden i det icke-officiella dokumentet och underströk

Konferensen om Europas framtid

vikten av att inkludera andra idéer för att komplettera medborgarnas rekommendationer, liksom alla andra källor av medborgardeltagande under processen med den konferensen. En diskussion ägde rum om det eventuella bidraget från övriga medlemmar i arbetsgruppen, och några föreslog att de idéer som framförts av andra medlemmar i arbetsgruppen skulle kunna kopplas till medborgarnas rekommendationer, inbegripet de som lagts fram av det civila samhället och arbetsmarknadens parter. Ledamöterna bad också om ett förtydligande av nästa steg, bland annat hur man kan nå samförstånd om utkastet till förslag.

Ordföranden avslutade sammanträdet och betonade att det är viktigt att basera dokumentet på medborgarnas bidrag och bad deras företrädare att föreslå nya formuleringar där deras åsikter inte hade beaktats i tillräcklig utsträckning. Han noterade att han helt och hållet stödde medborgarnas rekommendationer, antingen från europeiska medborgarpaneler, nationella medborgarpaneler, den flerspråkiga digitala plattformen, alla på lika villkor enligt konferensens regler, och hade försökt att i största möjliga utsträckning respektera dem i dokumentet, samtidigt som han förklarade att en utmaning var att hans team inte fick interagera direkt med medborgarna. Han betonade också att det europeiska ungdomsevenemanget inte får glömmas bort. Han åtog sig att godta alla förslag till omformulering som medborgarna skulle lägga fram och bad deltagarna om konkreta förslag om hur texten skulle kunna förbättras och om att de skulle föreslå den lämpligaste strukturen. Ordföranden ställde därefter en central fråga till medborgarna: om det bör vara möjligt för andra deltagare än företrädare för medborgarna att också lägga fram sina idéer.

Efter en 10 minuters rast för medborgarna att diskutera sinsemellan informerade medborgarnas talesperson övriga ledamöter om att medborgarna skulle ha uppskattat att arbeta med ett annat dokument och att de skulle vara tacksamma om andra medlemmar i arbetsgruppen skulle kunna bygga vidare på deras rekommendationer samt utöka och förbättra dem. Ordföranden välkomnade denna samsyn och uppmanade företrädare för medborgarna att arbeta med ett nytt dokument som skulle läggas fram på eftermiddagen och vara i linje med medborgarnas önskemål. Han noterade också överenskommelsen om att alla rekommendationer från ledamöterna skulle välkomnas, förutsatt att de bygger på medborgarnas rekommendationer och syftar till att förbättra dem och omvandla dem till konkreta slutsatser.

2.2. Sammanträde på eftermiddagen

Plenarsessionen inleddes på grundval av ett nytt dokument baserat på medborgarnas önskemål, vilket lades fram för diskussion. Ledamöterna undrade hur avvikande åsikter och motstånd mot vissa idéer skulle kunna tas upp och om rätten att föreslå ändringar.

Vid diskussionen behandlades sedan innehållet i de tre första utkastet till förslag, som består av objektiva och konkreta åtgärder för att uppnå dem.

Mål 1: "Öka medborgarnas deltagande och ungdomars delaktighet i demokratin på EU-nivå för att skapa en "fullständig medborgarupplevelse" för européerna och se till att deras röst blir hörd även mellan valen och att deltagandet är effektivt."

När det gäller detta mål bad ledamöterna medborgarna att klargöra innebörden av "undantagsfall" för användningen av EU-omfattande folkomröstningar och vilka "befintliga verktyg" för deltagandedemokrati de hade i åtanke. När det gäller det förstnämnda hänvisade medborgarna till frågor som behovet av en fördragsändring eller av en europeisk armé eller politiska frågor som

Konferensen om Europas framtid

huruvida kärnenergi eller gas bör betraktas som gröna. Vissa ledamöter konstaterade att de inte kunde stödja idén om europeiska folkomröstningar. En ledamot nämnde möjligheten att följa den schweiziska modellen, till exempel att 2/3 av medlemsstaterna måste rösta för förslaget. Vikten av att använda onlineverktyg och ange vem som skulle kunna utlösa EU-folkomröstningar betonades. Det noterades att införandet av folkomröstningar på EU-nivå, i likhet med vissa andra medborgares idéer, skulle kräva fördragsändringar, och ett förslag lades fram om att detta uttryckligen skulle framgå av texten. Andra ledamöter föreslog en förstärkning av formuleringen om kopplingar till det organiserade civila samhället, som redan har en formell roll i EU:s beslutsfattande och fungerar som en bro mellan EU-institutionerna och medborgarna.

När det gäller medborgarförsamlingar föreslogs det enligt en idé att de skulle kunna kopplas till talet om tillståndet i unionen för att ge dem en framträdande plats och synlighet. Behovet av att säkerställa delaktighet i urvalet av deltagare betonades, liksom möjligheten att anordna tematiska konferenser och samråda med det civila samhället och arbetsmarknadens parter. Medborgarna påminde om att den ursprungliga rekommendationen från den europeiska medborgarpanelen var mer ambitiös. De betonade vikten av att ha en EU-lag för medborgarförsamlingar och en skyldighet för EU-institutionerna att motivera om de inte följer upp den, och nämnde även möjligheten till rättslig prövning. De betonade också att konferensen i detta skede bör handla om att samla in alla idéer för att "göra Europa bättre", och att en granskning av genomförandet bör ske som ett andra steg. På andra punkter begärde ledamöterna att man skulle klargöra att artificiell intelligens i detta sammanhang endast bör användas för att minska språkbarriärer och att i förslagen inkludera idén om ungdomstest av EU:s lagstiftning och strukturellt stöd till det civila samhällets organisationer. En ledamot framhöll den roll som spelas av politiker på lokal, regional och nationell nivå, vilka har en viktig roll när det gäller att överbrygga klyftan till EU-nivå, och som ansåg att det är viktigt att ta lika hänsyn till alla medlemmar i arbetsgruppen.

Mål 2: "Göra Europeiska unionen mer begriplig och tillgänglig och bygga upp en gemensam europeisk identitet"

När det gäller detta mål välkomnade ledamöterna punkterna om medborgarutbildning om EU och om att ta itu med den informations- och kunskapsklyfta som medborgarna upplever. Idén om en app lovordades av vissa medlemmar och inrättandet av ett nätverk av flera Europeiska historiens hus i alla medlemsstaterna. Ledamöterna nämnde också vikten av att lära ut europeisk historia och värna om EU:s kulturella och språkliga mångfald. Tanken på en EU-omfattande helgdag för "Europadagen" betonades, med förslag för att se till att alla arbetstagare i EU skulle kunna dra nytta av den, och att en europeisk vecka skulle kunna anordnas runt detta datum tillsammans med alla nationella parlament i hela EU. Andra ledamöter lyfte fram frågorna om elektronisk röstning, öppenhet och enkelhet i beslutsfattandet, den sociala dialogen och det organiserade civila samhällets och arbetsmarknadsparternas deltagande för att stärka demokratin på arbetsplatsen.

Mål 3: "Stärka den europeiska demokratin genom att bygga upp dess grundvalar, öka deltagandet i val till Europaparlamentet, främja en gränsöverskridande debatt om EU-frågor och säkerställa en stark koppling mellan medborgarna och deras folkvalda företrädare"

När det gäller detta mål ansåg ledamöterna att det var viktigt att medborgarna förstår vem som är ansvarig och hur besluten fattas i EU. Det hänvisades till Europaparlamentets betänkande om vallagar och transnationella listor och till behovet av att säkerställa rättvisa och fria val i Europa. Enligt vissa skulle transnationella listor stärka medborgarna och bidra till att skapa ett mer europeiskt

Konferensen om Europas framtid

medborgarutrymme, med diskussioner om den politiska riktning som Europa tar, och föra de europeiska politiska partierna närmare väljarna. Andra ledamöter underströk att de inte kunde stödja transnationella listor och varnade för att öka avståndet mellan medborgare och ledamöter av Europaparlamentet och skapa en obalans mellan medlemsstaterna. Det påpekades också att en nationell panel inte stödde idén. Diskussionen handlade också om det eventuella systemet med toppkandidater, kopplat till transnationella listor. En ledamot förespråkade att det skulle vara resultatet av en politisk process snarare än att vara fastställt i lag och föreslog att den nuvarande mekanismen skulle ändras – kommissionens ordförande skulle väljas och föreslås av Europaparlamentet och Europeiska rådet skulle sedan kunna godta eller avvisa kandidaten. Möjligheten för Europaparlamentet att få initiativrätt på lagstiftningsområdet och stärkta undersökningsrättigheter nämndes också. Ledamöterna nämnde också vikten av rättsstatsprincipen, med förslag om att budgetvillkor bör gälla för alla överträdelser av rättsstatsprincipen, att vetorätten bör avskaffas och att övervakningen bör omfatta ett bredare tillämpningsområde, inbegripet en bedömning av det medborgerliga utrymmet och mötesfriheten. Andra frågor som togs upp var att stärka Europaparlamentets roll, till exempel genom att ge parlamentet initiativrätt, starkare undersökningsrätt och samma befogenheter som rådet i fråga om skulder och beskattning, och att sänka rösträttsåldern till 16 år, varvid det noterades att detta sistnämnda förslag inte hade godkänts av de europeiska medborgarpanelerna.

3. Avslutande kommentarer från ordföranden

Ordföranden avslutade med att välkomna överenskommelsen om arbetsprocessen och det faktum att de flesta inlägg i sak stödde de utkast till förslag som lagts fram. Han fastställde därefter en preliminär tidsplan för nästa steg i syfte att avsluta arbetsgruppens diskussion vid nästa plenarsammanträde. Han bad därför alla ledamöter att lämna sina bidrag till det icke-officiella dokumentet. Ett nytt utkast, som också innehåller idéer som lagts fram av andra medlemmar i arbetsgruppen, skulle sedan diskuteras vid plenarsammanträdet April I. Han uppmanade medborgare att noggrant läsa igenom det icke-officiella dokumentet och alla organ att aktivt och öppet framföra sitt eventuella motstånd mot specifika aspekter av utkastet till förslag vid nästa möte, eftersom detta skulle kunna bidra till att nå samförstånd.

Konferensen om **Europas framtid**

BILAGA I Dagordning för mötet den 25 mars 2022

DAGORDNING FÖR DET SJÄTTE MÖTET I ARBETSGRUPPEN FÖR EUROPEISK DEMOKRATI

Fredagen den 25 mars 2022 kl. 9.00–11.30 och kl. 14.00–16.00
(Sal S2.1 – hybrid)

1. Ordföranden – mötesinledning
2. Anförande av talespersonen för medborgarpaneler
3. Presentation av och diskussion om det nya utkastet till icke-officiellt dokument, enligt bilagan, i syfte att presentera arbetsgruppens lägesrapport vid plenarsammanträdet den 26 mars
4. Ordföranden avslutade mötet

Bilaga:
– Icke-officiellt dokument

Konferensen om Europas framtid

BILAGA II Förteckning över medlemmarna i arbetsgruppen för europeisk demokrati

Ordförande: Manfred WEBER (Europaparlamentet)

Titel	Förnamn	Efternamn	Organ
	Chiara	ALICANDRO	Europeiska medborgarpaneler
	Borislav	ANTONOV	De nationella parlamenten
	Michalakis	ASIMAKIS	Europeiska medborgarpaneler
	Zoltán	BALCZÓ	De nationella parlamenten
	Olga	BAUM	Europeiska medborgarpaneler
	Matouš	BĚLOHLÁVEK	Europeiska medborgarpaneler
	Brando	BENIFEI	Europaparlamentet
	Mara	BIZZOTTO	Europaparlamentet
	Damian	BOESELAGER	Europaparlamentet
	Ioannis	BOURNOUS	De nationella parlamenten
	Nicolai	BOYSEN	Nationella medborgarpaneler/evenemang
	Martina	BRAMBILLA	Europeiska medborgarpaneler
	Gari	CAPPELLI	De nationella parlamenten
	Janez	CIGLER KRALJ	Rådet
	Vasco	CORDEIRO	Regionkommittén
	Annemieke	DE CLERCK	Europeiska medborgarpaneler
	Bruno	DIAS	De nationella parlamenten
	Aleksandra	DULKIEWICZ	Lokal/regional företrädare
	Pascal	DURAND	Europaparlamentet
	Anna	ECHTERHOFF	Det civila samhället
	Sandro	GOZI	Europaparlamentet
	Eva Kjer	HANSEN	De nationella parlamenten
	Pablo	HISPÁN	De nationella parlamenten
	Pat	Kelly	Rådet
	Antonia	KIEPER	Europeiska medborgarpaneler
	Wepke	KINGMA	Rådet
	Tomáš	KOZÁK	Rådet
	Zdzisław	KRASNOŁĘBSKI	Europaparlamentet
	Reinhold	LOPATKA	De nationella parlamenten
	Esther	LYNCH	Arbetsmarknadens parter
	Evangelos	MEIMARAKIS	Europaparlamentet
	Aleksandar	MILISOV	Europeiska medborgarpaneler
	Radvilė	MORKUNAITĖ- MIKULĖNIENĖ	De nationella parlamenten
	Arnaud	NGATCHA	Lokal/regional företrädare
	Dorien	NIJS	Nationella medborgarpaneler/evenemang
	Jorge Luis	PAZOS LOPEZ	Europeiska medborgarpaneler
	Anti	POOLAMETS	De nationella parlamenten
	Arnoldas	PRANCKEVIČIUS	Rådet
	Paulo	RANGEL	Europaparlamentet

Konferensen om Europas framtid

	Ariane	RODERT	Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
	Hans	ROTHENBERG	De nationella parlamenten
	Domènec Miquel	RUIZ DEVESA	Europaparlamentet
	Axel	SCHÄFER	De nationella parlamenten
	Kaspar	SCHULTZ	Nationella medborgarpaneler/evenemang
	Pedro	SILVA PEREIRA	Europaparlamentet
	Sven	SIMON	Europaparlamentet
	Lucie	STUDNICNA	Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
	Dubravka	SUICA	Europeiska kommissionen
	Wiktorja	TYSZKA ULEZALKA	Europeiska medborgarpaneler
	Apostolos	TZITZIKOSTAS	Regionkommittén
	Bastiaan	VAN APELDOORN	De nationella parlamenten
	Andris	VĪTOLS	Rådet